

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE TURISME I TREBALL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 78

Presidència de la Sra. Antonia Martín i Perdiz

Sessió celebrada dia 3 de novembre de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Compareixença RGE núm. 6080/22, de la representació de la Federació de Cooperatives, CoopIB, sol·licitada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca (article 46.4), i acordada la recaptació de la compareixença a la comissió del dia 6 d'octubre del 2022, per informar sobre les necessitats de les cooperatives de les Illes Balears davant la propera presentació del projecte de llei de cooperatives per part del Govern de les Illes Balears. [1132](#)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions?

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Sergio Rodríguez substitueix a Jorge Campos.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Núria Riera substitueix a Javi Bonet.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Presidenta, Sebastià Sagreras substitueix Virginia Mari.

LA SRA. PONS I SALOM:

Sí, presidenta, Lina Pons substitueix Pep Melià.

LA SRA. BENLLOCH I BOTTINI:

Helena Benlloch substitueix Ares Fernández.

EL SR. MASCARÓ I BOSCH:

Joan Mascaró substitueix Damià Borràs.

LA SRA. PRESIDENTA:

Idò gràcies a tots els diputats i diputades que avui ens acompanyen i que no són els habituals de la comissió, que són molts.

Compareixença RGE núm. 6080/22, de la representació de la Federació de Cooperatives, CoopIB, sol·licitada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca (article 46.4), i acordada la recaptació de la compareixença a la comissió del dia 6 d'octubre del 2022, per informar sobre les necessitats de les cooperatives de les Illes Balears davant la propera presentació del projecte de llei de cooperatives per part del Govern de les Illes Balears.

Passam al debat de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en la compareixença...

(Remor de veus)

Pregaria un poc de silenci. Gràcies.

Passam al debat de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en la compareixença de la representació de Federació de Cooperatives, CoopIB, per informar sobre les necessitats de les cooperatives de les Illes Balears, davant la propera presentació del projecte de llei de cooperatives per part del Govern de les Illes Balears, acordada a la sessió de la comissió de dia 6 d'octubre, atès l'escrit RGE núm. 6080/22, presentat pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca.

Assisteixen avui la Sra. Jerònima Bonafé i Ramis, presidenta de la Federació de Cooperatives de les Illes Balears; la Sra. Malena Riudavets i Suárez, presidenta de la Unió de Cooperatives de Treball, i la Sra. Bella Àngela i Ester, membre del Consell Rector de la Federació de Cooperatives i presidenta de la Cooperativa de Consum San Crispín.

Siguin totes elles benvingudes, juntament amb l'equip que avui les acompanyen.

També vull donar la benvinguda a les persones que ens segueixen pel canal de YouTube d'aquest Parlament.

Tenen la paraula les representants de la Federació de Cooperatives per tal de fer l'exposició oral, durant un temps màxim de 30 minuts en total.

Té la paraula la Sra. Jerònima Bonafé.

LA SRA. PRESIDENTA DE LA FEDERACIÓ DE COOPERATIVES DE LES ILLES BALEARS (Jerònima Bonafé i Ramis):

Hola, bon dia a tots i a totes. En primer lloc parlaré jo, després de Malena Riudavets i després també tindrà la paraula Belly perquè representam tres sectors diferents de cooperatives, jo agroalimentàries, Malena representa treball associat i Belly les cooperatives de consum.

Bé, en primer lloc, volem agrair a la presidenta de la comissió la convidada per poder participar avui en aquesta Comissió de Turisme i Treball. Crec que és important que aquesta comissió, atès que tenim en marxa la modificació de la Llei de cooperatives, crec que ha estat important que ens hagi donat veu a les representants, en aquest cas, del sector cooperatiu. Sense cap dubte, és per a nosaltres molt important, i ho vull dir abans de començar, és per a nosaltres molt important aquesta modificació d'aquesta llei i és molt important, si fos possible, que també es fes dins aquesta legislatura.

El dia 31 d'octubre de l'any 2012, es va inaugurar de forma oficial a les Nacions Unides, l'Any Internacional de les Cooperatives 2012, amb el lema "Les empreses cooperatives ajuden a construir un món millor". Dit això, el 25 de novembre d'aquest mateix any, vàrem constituir la Federació de Cooperatives, la vàrem firmar a Algaida, i varen ser els promotors en aquell moment, les Cooperatives de Treball Associat i les Cooperatives Agroalimentaris, i al cap d'un any s'hi va incorporar la Cooperativa de San Crispín.

La Federació de Cooperatives és l'òrgan representatiu i d'interlocució del conjunt del cooperativisme de les Illes Balears, el qual dona cohesió a la diversitat del món cooperatiu. Les seves prioritats són divulgar els principis cooperatius, defensar els interessos del cooperativisme i promocionar projectes d'interès comú per al nostre sector, d'acord amb els principis cooperatius de l'Aliança Cooperativa Internacional.

Aquesta compareixença ha coincidit amb l'inici del tràmit parlamentari de la modificació de la Llei de cooperatives i, per

tant, em permetran que em centri en aquesta modificació, proposta que surt d'una demanda de la nostra organització.

Com a federació, hem treballat de manera conjunta i consensuada, per tenir un document que creiem que ens permetrà actualitzar la llei, que és de l'any 2003, adaptar-la a la realitat actual del sector econòmic i social. L'article 129.2 de la Constitució Espanyola, proclama que els poders públics han de promoure eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i han de fomentar, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives, i també han d'establir els mitjans, per facilitar l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció.

Dins la mateixa Carta Magna, enquadrat dins el títol VIIIè, Economia i Hisenda, es realitza una declaració programàtica que reafirma, en l'anomenada economia social, la voluntat de promoure el progrés de la cultura i l'economia, que asseguri a tothom una qualitat de vida digna i que estableixi una societat democràtica avançada.

L'economia social engloba empreses i entitats que es defineixen, o en què concorren una sèrie de principis i valors, però no hem d'oblidar que el seu origen són els principis històrics del cooperativisme, tipus d'empresa que més que cap altre, representa millor el sector empresarial de l'economia social. La cooperativa desenvolupa una activitat de finalitat social amb l'objectiu prioritari de satisfer necessitats de les persones, abans que retribuir inversors de capital, condicions que són indispensables per al desenvolupament d'un estat social i democràtic. Sobre aquesta base, també convé tenir present els valors i els principis cooperatius que estableix l'Aliança Cooperativa Internacional, organització de caràcter consultiu de l'ONU i institució que uneix i representa totes les cooperatives del món.

Així, la modificació de la llei que hem treballat des de la Federació s'inspira en els principis generals i històrics de l'ACI, i molt especialment en la idea que la cooperativa és una associació autònoma de persones que s'han unit de manera voluntària per satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques, socials i culturals, en comú, mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica.

Els principis cooperatius són les directrius mitjançant les quals les seves cooperatives posen en pràctica els seus valors, normes de comportament que guien la forma de fer les cooperatives, com són associació voluntària i oberta, control democràtic de les persones membres, participació econòmica de les persones sòcies, autonomia, independència, educació, formació, informació, cooperació entre cooperatives i sentiment de comunitat.

El Parlament balear va aprovar la Llei 1/2013, de 20 de març, de cooperatives de les Illes Balears, que proclama com a objectiu fomentar la constitució de cooperatives i donar una resposta viable a les demandes de la societat, a més d'aconseguir la consolidació de les ja existents.

Vull destacar també l'aprovació de la Llei 4/2019, de 31 de gener, de microcooperatives de les Illes Balears, per simplificar la creació de les petites cooperatives i adaptar-se a la realitat

actual i possibilitar que nombrosos grup d'emprenedors i emprenedores tinguin l'oportunitat d'iniciar activitat a través del model d'empresa d'economia social.

Amb la Llei 1/2013 es va establir el model estructural bàsic, que ha tengut vigència completa durant 19 anys, període en el qual les cooperatives de les Illes han experimentat un impuls i creixement important i que fa necessària una actualització normativa profunda.

Transcorreguts quasi vint anys des de la darrera aprovació de la llei, la nova realitat social i econòmica en què les empreses cooperatives operen aconsella una revisió profunda de la normativa existent. Amb efecte des de la promulgació de la citada llei els canvis socials han estat marcats per anys de crisi econòmica, recuperació, canvis tecnològics i socials, així com la crisi sanitària derivada de la pandèmia.

Davant d'aquest escenari de profundes transformacions, les cooperatives s'han postulat com un motor clau del desenvolupament econòmic i social de les Illes. De fet, les cooperatives han vengut demostrant un gran poder de resiliència, no sols en el manteniment de l'activitat econòmica sinó també en el manteniment de llocs de treball.

En aquest context socioeconòmic hem proposat un nou text que introdueix les reformes necessàries per aconseguir un règim jurídic modern, clar i flexible, que tengui en compte les exigències actuals i les demandes futures i que enforteixi la fórmula de societat cooperativa com a eina de creació estable de qualitat, així com d'una activitat econòmica arrelada al territori. Les cooperatives no ens deslocalitzam.

Tal com es desprèn del seu articulat, la llei no imposa un únic model cooperatiu sinó que obre la finestra a altres possibilitats i es la cooperativa mateixa, mitjançant l'autonomia de la voluntat dels socis, que s'autoregula en els estatuts socials i decideix quina fórmula, d'entre les diferents alternatives possibles, s'adapta millor a la seva realitat, per tal que cada empresa cooperativa pugui escollir la fórmula que millor s'adapti. I tot això des del respecte als principis que caracteritzen la fórmula cooperativa.

Així, la revisió que hem fet neix de la necessitat de disposar d'una llei moderna, clara i flexible que atorgui les majors competències als estatuts socials com a mitjà per afavorir l'autoregulació dels diferents interessos que conflueixen en el si de les cooperatives.

En el context d'aquest règim de flexibilitat els objectius d'aquesta nova llei de cooperatives són fomentar la creació de cooperatives i la consolidació de les ja existents en reforçar les vies de finançament intern, millorar la gestió empresarial, poder-nos adequar a les noves tecnologies i assolir un major dimensionament del món cooperatiu, amb la voluntat de simplificar i eliminar càrregues, tant pel que fa al procediment de funcionament intern de les cooperatives com la seva relació amb l'administració.

Així mateix, el document que s'ha treballat té vocació de ser un referent en la incorporació de mesures efectives que potenciïn la igualtat en la governança de les societats

cooperatives. Aquesta llei fomenta, sense cap dubte, un tracte més igualitari pel que respecta a la nostra base social.

Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Bonafé. Té la paraula ara la Sra. Malena Riudavets.

LA SRA. PRESIDENTA DE LA UNIÓ DE COOPERATIVES DE TREBALL ASSOCIAT DE LES ILLES BALEARS (Malena Riudavets i Suárez):

Hola, bon dia. Moltíssimes gràcies. Com ha dit Jero estam encantades de poder venir aquí a explicar-vos o a conversar amb vosaltres sobre aquesta modificació de la llei. Jero ho ha explicat, en general, jo em centraré un poquet més en els tipus de cooperatives de treball associat.

És ver que en general les més conegudes són les cooperatives agroalimentàries, perquè ens donen un servei que crec que tots hem valorat i utilitzat qualque vegada i, a més, a Balears són un referent les cooperatives agroalimentàries. I potser les de treball social són les menys conegudes.

Sé que a vostès, com a diputats, els preocupen moltíssimes coses, com ens preocupa a la societat, en general: l'atur, el model econòmic que tenim a Balears, els treballadors, els empresaris, els usuaris, l'entorn, el medi ambient, la sostenibilitat..., ens preocupa tot, i a nosaltres ens agrada pensar que les cooperatives formam part d'una petita part d'una solució, o una gran part, jo diria una gran part, però no vull ser..., no volem ser massa ambicioses.

Perquè si pensam en una empresa que sigui competitiva, rendible, sostenible, democràtica, igualitària, conciliadora, responsable socialment, arrelada al territori, que posa la persona en el centre per davant dels beneficis i que crea més ocupació estable i de qualitat per als seus treballadors, no em dirien vostès que volen que totes les empreses siguin així? Doncs, això són les cooperatives, i les que realment els socis a la vegada, treballador i empresari són les cooperatives de treball, i som empreses, empreses que es troben a qualsevol sector que es puguin imaginar. Nosaltres crec que n'hem creades, des que es va aprovar la Llei de "micros", que també agraim moltíssim que s'aproves, s'han constituït més cooperatives que els altres anys, ara crec que en tenim unes 45 constituïdes, quan abans en constituïem una o dues, i això va ser gràcies a la Llei de microcooperatives, que volem que s'incorpori a aquesta nova modificació, perquè així facilitarem.

Les microcooperatives són cooperatives, però que es formen a partir de dues persones i durant un temps limitat, que tenen temps per a després incorporar més socis, perquè l'objectiu d'una cooperativa de treball és que els treballadors tinguin un treball estable i, per això, acaben essent socis, i després passen a ser cooperatives de treball. Per això és important que siguin a la mateixa llei.

Com deia, qualsevol model, qualsevol sector pot ser una cooperativa, una perruqueria, un grup d'arquitectes, només han

de tenir un projecte en comú, qualsevol cosa que se us pugui ocórrer. I d'aquesta manera és ver que a Balears som un sector petit encara, i podríem dir que potser falta tradició cooperativa, el turisme no crea aquesta necessitat d'emprendre, però així i tot creixem, com he comentat abans, però a la resta de l'Estat espanyol és un sector que representa, només en cooperatives de treball, el 5,5% del PIB, i hi ha 17.600 cooperatives de treball a tota Espanya, que donen més de 300.000 llocs de feina directes, directes vull dir que són socis o treballadors, indirectes molts més.

A nivell estatal, estam representats per la Confederació Espanyola de Cooperatives de Treball Associat, i UCTAIB aquí, a Balears, representa les cooperatives de treball de les Illes Balears. Fem *lobby*, el que fem és representar i com ara, doncs defensar els interessos, per què? Per això, per consolidar el model cooperatiu i per crear noves cooperatives, perquè pensam que pot ser una solució aquí, a Balears, i un punt important a tenir en compte.

Què voldria ressaltar, així breument, d'aquesta modificació? Que ens afecta sobretot més, bé, en general a totes les cooperatives. Durant la pandèmia va ser un suplici, jo som presidenta d'una cooperativa que som 160 socis i no ens podíem reunir, era impossible reunir-nos, no estava regulat a la llei com ens podíem convocar virtualment, si ens podíem reunir virtualment, votar virtualment; va ser, de veres, un maldecap enorme per a tots, per als treballadors, per als socis i, en general, per a totes les cooperatives. I aquí hi entraven totes, les de consum, les agroalimentàries, qualsevol tipus de cooperatives.

Ara, en aquesta nova modificació ja ve aquesta adaptació, pensau que fa 20 anys que no l'hem modificada, està tan desactualitzada, ara això ho contempla aquesta modificació: contempla una web corporativa, on figurarà l'ordre del dia de les assemblees, on els socis i treballadors podran veure tota la documentació, la facilitat de poder-se connectar en cas necessari; també per als òrgans socials, perquè, com que és una empresa democràtica i de gestió democràtica, tenim un consell rector que necessita reunir-se per a aquelles decisions del dia a dia, i això també vendrà regulat, perquè aquesta web corporativa o aquests mitjans tecnològics ho permeten. Per a nosaltres, aquest és un punt prou important.

Ja centrant-nos més en les cooperatives de treball, ja que he comentat això de les microcooperatives, sí que voldria ressaltar el tema de les falses cooperatives. La llei, la nova modificació, la que presentam ara, deixa prou tancada la impossibilitat que surtin falses cooperatives de facturació, que això fa molt de mal, no només al sector, sinó a tota l'economia; són estructures que s'empraven per facturar, però realment no són una cooperativa, els treballadors no es gestionen democràticament, no saben que pertanyen a una cooperativa, no tenen decisió. Això no és una cooperativa, i amb la nova modificació tancam la possibilitat que algú, amb intencions no clares, doncs pugui dur endavant aquesta figura.

L'altra qüestió que jo voldria comentar, i ja li don la paraula a la meua companya Belly, és el tema que també hem incorporat de la cessió d'ús de terrenys o d'immobles per a les cooperatives d'habitatges, perquè d'aquesta manera queda

regulat, no la propietat, sinó el temps de duració, que és ver que ho han d'establir els estatuts, però queda regulat la cessió d'ús per a aquestes cooperatives d'habitatges, que també se m'ha oblidat abans amb aquelles que ens preocupen, és l'habitatge a Balears.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. I ja en darrer torn, intervindrà la Sra. Bella Àngela Ester, membre del Consell Rector de la Federació de Cooperatives i presidenta de la Cooperativa de Consum San Crispín.

LA SRA. MEMBRE DEL CONSELL RECTOR DE LA FEDERACIÓ DE COOPERATIVES I PRESIDENTA DE LA COOPERATIVA DE CONSUM SAN CRISPÍN (Bella Àngela i Ester):

Hola, buenos días. Después de toda la exposición de mis dos compañeras, pocas cosas más os tengo que contar.

Simplemente os doy mi agradecimiento por poder comparecer en esta comisión, a la que quiero trasladar el sentir de la Cooperativa de San Crispín de Menorca, como cooperativa más representativa de las de consumo. Para que os hagáis un poco de idea, es una cooperativa de consuma constituida hace 70 años, dedicada a la alimentación. Disponemos de 3 tiendas físicas y una *on line*, que ya la denominamos la cuarta tienda, y una plantilla estable, aproximadamente de 35 trabajadores, la mayoría mujeres mayores de 45 años, con una trayectoria media de 40 años en la cooperativa. Apostamos por los productos locales, kilómetro cero y la sostenibilidad medio ambiental. Hace una semana recibimos aquí en Mallorca el Premio Rezero, que lo recibimos con muchísimo orgullo.

Hemos participado en la elaboración de la nueva propuesta de ley, la cual da respuesta a las necesidades de modernización que requieren las cooperativas, indistintamente de su tipología, y así queda perfectamente reflejado en el texto presentado, el cual suscribimos en su totalidad y deseamos sea acogido por ustedes en toda su integridad.

Me gustaría destacar que las cooperativas han demostrado ser un motor clave de desarrollo económico y social, arraigado en nuestras islas, así como su resistencia en situación de crisis económicas, manteniendo un empleo de calidad. Últimamente hemos tenido la COVID y las cooperativas ahí han estado, contra viento y marea, luchando por sus trabajadores y ofreciendo el mejor producto posible a nuestros clientes. Y entonces, el texto presentado pues recoge el sentir y las necesidades de las cooperativas, y así se ha trasladado.

El texto que se precisa y queremos, algunos objetivos de la ley, es: fomentar creación y consolidación cooperativa, mejorar la creación empresarial, adecuarse a las nuevas tecnologías, simplificar y eliminar cargas internas y con la administración, clarificar conceptos respecto a las competencias de los estatutos para que regulen en función de sus características, y la

posibilidad de reuniones virtuales y la paridad en los órganos de gobierno.

Muchísimas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltíssimes gràcies. Procediria ara suspendre la sessió perquè els diputats i diputades puguin preparar les seves preguntes. Entenc que tothom ja ha dut la feina feta en el dia d'avui. Llavors procediria demanar a les representants de la Federació de Cooperatives, si volen contestar globalment totes les preguntes, o bé individualment a cada un dels grups.

Sra. Bonafé?

LA SRA. PRESIDENTA DE LA FEDERACIÓ DE COOPERATIVES DE LES ILLES BALEARS (Jerònima Bonafé i Ramis):

Globalment.

LA SRA. PRESIDENTA:

Globalment. Idò farem la resposta global a tots els grups parlamentaris.

Així doncs, començarem pel Grup Socialista, té la paraula el Sr. Enric Casanova, per un temps màxim de deu minuts.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Moltes gràcies, presidenta. Bé, en primer lloc vull donar la benvinguda a les representants de les cooperatives i al públic acompanyant.

Crec que és una oportunitat tenir aquí, en el Parlament, la gent que hi treballa directament i, per tant, crec que amb la seva exposició han posat damunt la taula els seus objectius, però també les necessitats que tenen. Jo crec que, com vostès bé han dit, la Llei de cooperatives del 2003 és una llei que porta molts anys, porta quasi 20 anys i crec que hi ha aspectes que han quedat obsolets, perquè hi ha canvis importants.

L'impuls del cooperativisme és un impuls de l'economia social, majoritàriament, és una necessitat, perquè és una modalitat empresarial en la qual és intrínseca l'emprenedoria, aquí s'ha parlat molt d'emprenedors i, concretament, les cooperatives tenen molt d'emprenedoria, perquè majoritàriament tenen molta emprenedoria, a banda, que són unes empreses més justes, ja ho han dit aquí, més justes, més democràtiques i que també, si es facilita l'emprenedoria, també faciliten la diversificació. Nosaltres també, com a diputats, sempre hem parlat de la dependència del turisme i que necessitem diversificar, per tant, és una eina per diversificar les cooperatives.

Això fa que, com bé s'ha dit aquí, jo crec que està molt clar, s'han canviat els models productius, la pandèmia ha afectat, però hi ha tot un procés, que és la digitalització, jo crec que la darrera compareixent ho ha exposat molt clarament, és a dir, el procés de digitalització i la incorporació de noves perspectives

i de noves apostes cap a altres mercats és important i, per tant, crec que la necessitat de flexibilitzar és més que important.

Com han dit, la llei necessita actualitzar-se, ja a la legislatura passada vàrem participar en la Llei de microcooperatives, que s'ha parlat aquí també; crec que la Llei de microcooperatives va ser la primera passa de l'actualització, sí que és cert que va ser una actualització molt reduïda, molt concreta, però sembla que dona bons resultats, jo crec que la demanda d'incorporar aquesta llei a la llei general és fonamental i, per tant, crec que ara és el moment que tenim aquí per, quan ens presentin aquest projecte de llei i arribi a aquest parlament, poder avançar cap a recollir tots aquests aspectes que es plantegen aquí, ara.

Jo crec que es reclama que es faciliti la participació *on line*, que es faciliti una ocupació de més qualitat, perquè crec que la representant ho ha dit molt clar, és a dir, són empreses on la persona és al centre, i això ho hem de tenir molt clar. Hem d'arribar al major consens entre tots, jo els demanaria, ja poder treballar per obtenir el major consens, perquè les modificacions facilitin que aquestes empreses siguin encara més sostenibles, econòmicament, més sostenibles socialment, i més resilients, que s'ha parlat aquí de la resiliència de les empreses cooperatives. És d'agrair aquesta resiliència davant d'una situació crítica, com ha estat la pandèmia, però la necessitat de mantenir els llocs de treball és fonamental. Crec que ara tenim aquesta oportunitat i l'hem de tirar endavant.

Jo no vull fer la meua intervenció més llarga, crec que s'ha dit el que hem de tenir en compte. Jo sí que li demanaria, és a dir, la meua pregunta seria en el sentit de remarcar aquells aspectes en els quals s'ha posat el mínim de tots els canvis que s'han proposat, aquells que vostès necessiten que romanguin en la llei per poder-ne limitar les nostres actuacions.

I després, sí que m'agradaria demanar una mica més que explicàs la limitació de les falses cooperatives per poder deixar clar com afecten. Jo m'imagino que ara amb les aportacions de la resta de diputats i les possibles podríem arribar a un consens, no?, el major consens ha de ser a la integració de les microcooperatives i la participació.

Crec que res més. Després, si de cas, si m'he deixat alguna cosa més que vulgui algun detall més, ja ho podríem parlar.

Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Per part del Grup Unidas Podemos, avui no podem fer intervenció en absència de la nostra vicepresidenta, per motius de salut, i des d'aquí li enviam una abraçada. Correspon així, doncs, el torn al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, presidenta. Gràcies a les compareixents, per la seva presència aquí i el seu temps, explicant aquestes modificacions que són necessàries a la Llei de cooperatives. La Llei de cooperatives és del 2003, amb dues petites modificacions al

llarg d'aquest temps per adaptar-se una mica a les necessitats, però ja és hora d'una modificació en profunditat, que és la que vostès plantegen, més que res, perquè ens hem d'adaptar, hem d'adaptar la norma a les necessitats i a les realitats de dia d'avui, que no són les mateixes que les del 2003.

Vull posar en valor que aquesta modificació ve del sector, és a dir, són vostès les que ens demanen que modifiquem la norma, perquè ho necessiten per al seu dia a dia. Per tant, aquesta petició, per dir-ho de qualque manera, entenc jo que aquest parlament l'ha de respondre amb agilitat i amb unanimitat, si pot ser, vull dir, amb consens, des del consens, arribar a l'acord per a la modificació d'aquesta llei que ens demanen vostès.

També vull posar en valor la feina de les cooperatives, perquè ens entenguem, donar l'enhorabona, per exemple, pel premi Rezero a la Cooperativa de San Crispín, però aquest fet vol dir que -com moltes vegades- les empreses cooperatives són a l'avantguarda de moltes coses, en aquest cas parlem de tractament de residus, com podríem parlar de drets laborals, de repartiment de riquesa, etc. Per tant, el fet que s'hagi donat aquest premi només és un exemple que són avantguardistes en moltes qüestions. La llei ha d'acompanyar aquesta avantguarda. Per tant, ho torn dir, és una prova més de la necessitat d'aquesta modificació o d'aquestes modificacions i adaptacions que ens plantegen a la llei.

I també vull posar en valor dues coses més. És a dir, com a fórmula empresarial, és democràtica, absolutament democràtica, radicalment democràtica, per tant, també és una qüestió que s'ha de posar en valor, ho dic orgullosament en primera persona, com a soci d'una cooperativa, per tant, ho sé, i treballador he estat, també, d'una cooperativa. Per tant, aquesta democràcia interna que es practica en el món del cooperativisme és per posar en valor i és d'agrair.

I després, el que ha dit la Sra. Bonafè, que no es deslocalitzen les cooperatives, no és que no es deslocalitzin, és que fixen activitat en el territori, reparteixen riquesa i fixen ocupació de qualitat.

Per tant, nosaltres entenem que en aquesta casa el que hem de fer és acollir la seva demanda i des del consens -com deia- intentar que surti com més aviat millor.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula ara la Sra. Salomé Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gracias, Sra. Presidenta. Buenos días, señoras y señores diputados. Saludamos a los representantes, las representantes, de la Federación, la Sra. Bonafè, Riudavets i Ester, les damos la bienvenida, y agradecemos también la voluntad de haber venido a comparecer a este parlamento para trasladarnos las necesidades y las propuestas de cara a esta nueva ley.

Queremos reconocer también el trabajo exhaustivo y concienzudo realizado por ustedes, por la federación, en la redacción de esta propuesta o en la presentación o la colaboración o la redacción, en realidad, de la propuesta del texto del anteproyecto de ley, cuyo objetivo, como nos han expuesto, es el de adaptarse a una nueva realidad social y económica, que ha pasado por las crisis económicas y la recuperación, los cambios tecnológicos y sociales, y además de la COVID, que ya han comentado que ha sido traumático. Y, efectivamente, reconocer también la capacidad y la fortaleza que han demostrado durante todo este tiempo las cooperativas.

Reconocer también la valiosa contribución de las cooperativas a las personas y a su entorno, como ya se ha dicho también aquí, empresas sostenibles basadas en principios y propiedad de sus integrantes, que la gestionan en beneficio mutuo de sus miembros, de las personas usuarias y de su entorno. Y como también se ha dicho, y creo que es importante también que nos sumemos, como empresas democráticas, que promueven la ocupación estable y de calidad, la responsabilidad social, el arraigo al territorio y la máxima implicación en el desarrollo económico y social de todas las personas, incluyendo también los colectivos más desfavorecidos en esta ley.

Hacen una apuesta especial por incorporar políticas de género y que queden reflejadas, lo cual, lo comentábamos hace un momentito con los compañeros, es un tema loable, más allá de que esté totalmente asumido por parte de las cooperativas, esa implicación femenina, vamos a decirlo así pero, bueno, en este sentido creemos también que resulta muy necesario y positivo incrementar su impulso y, por supuesto, atender las necesidades y su fomento que, en definitiva, es un poco el objetivo de la ley.

Decir, también, que resultó muy interesante y didáctico el acto que se organizó de la Federación de Cooperativas el pasado día 7, al que acudí, tuvimos el gusto de asistir, por motivo del décimo aniversario, donde allí se explicó también, de una manera muy detallada, las necesidades de la ley y, bueno, como ha dicho la Sra. Bonafè, lo necesaria y lo demandada que es esta normativa, y que proviene totalmente del sector, una propuesta que, tal como nos han dicho, entendemos, busca el apoyo de todos los grupos parlamentarios.

Por parte del Partido Popular decir que estamos en ello, es nuestra voluntad, de hecho, apoyamos la PNL que presentó el Partido Socialista, no sé si iba acompañada de otros grupos, precisamente para fomento del cooperativismo hace unos meses. De la misma manera que también apoyamos y votamos a favor de la Ley de microcooperativas, en 2019 hubo unanimidad total. Con lo cual, yo creo que éste, entendemos, es el camino a seguir.

Y Menorca he de decir que resulta especialmente sensible, es especialmente sensible también a este tema. Por tanto, creemos que este es el camino.

También es cierto que entendemos que es importante, bueno, como ha dicho la Sra. Riudavets, ha habido un boom gracias a la Ley de microcooperativas, que se han luego

convertido, con lo cual ahí está lo positivo, y que efectivamente hace falta una revisión casi veinte años después.

Efectivamente, otro tema es la necesidad de dar estabilidad y espíritu de continuidad a esta ley que proviene del sector. Por tanto, como he dicho, creemos que es importante trabajar en el proceso parlamentario, lógicamente, en el trámite parlamentario buscando los mayores consensos, como también han referido los diputados que me han precedido.

En cuanto a otro tema, decir que estamos con los presupuestos encima de la mesa, de la comunidad autónoma, están ya en marcha. A los grupos nos queda ahora en estos momentos presentar enmiendas en caso necesario. Dado que uno de los elementos importantes que han reflejado es mejorar el refuerzo de vías de financiación, pues, bueno, quizá sería positivo tocar este tema o hacer alguna valoración por su parte a lo mejor sobre esta circunstancia, a la vez que, si no me equivoco, hay un PERTE de 808 millones del Estado para economía social, que recoge un plan integral de impulso a la economía social, y también creo que sería un tema que a lo mejor si hubiera algún..., bueno, alguna posibilidad de tener alguna información o, bueno, si tienen alguna reflexión a este respecto.

Por otro lado, también, a modo de reflexión decirles que allí se comentó, en Bellver se comentó la capacidad de incardinar todas las comunidades energéticas al concepto de las cooperativas, lo cual me parece una idea muy inteligente, muy interesante, y también me gustaría pararme sobre esto un poco. Y la incorporación de las cooperativas a los órganos de decisión y debate públicos, creí entender que también era una asignatura pendiente.

Finalmente, pues decir que creemos que la parte de la ley que recoge, o lo que han dicho, toda la mejora de la gestión empresarial, en general, en la cooperativa, pues nos parece absolutamente necesario, pero no para las cooperativas, para las cooperativas, para las empresas, en general, para cualquier proyecto en la vida, y la administración pública en este sentido pues sí que es necesario que facilite, agilice, o facilitemos, agilicemos cualquier tipo de proyecto o de empresa. Con lo cual, en este sentido, pues creemos que es muy importante ese objetivo.

Después también la introducción de métodos de procedimientos administrativos en base a las nuevas tecnologías, también es evidente que han pasado veinte años, todo ha evolucionado muy rápidamente, hay que adaptarse. Todos hemos vivido la pandemia, lo difícil a la hora de trabajar *on line*, como también han dicho ustedes aquí, y me parece también muy adecuada esa incorporación, creo que hablan incluso de una web específica, de incorporar a los estatutos el uso telemático, bueno, todas estas cosas yo creo que, vamos, son muy importantes y estamos totalmente, vamos, absolutamente de acuerdo.

Y también nos ha parecido muy interesante el tema de la autoorganización, es decir que promueven la autoorganización y la flexibilidad, en esto sí que me gustaría que pudieran incidir un poquito más.

Y, bueno, por lo demás, simplemente nada, agradecerles la exposición y, bueno, dejo esto formulado a modo de pregunta.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Marc Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, presidenta. Bé, primer donar la benvinguda a les representants de la Federació de Cooperatives, la Sra. Bonafé, la Sra. Ester i la Sra. Riudavets, i al públic assistent, que també en conec algun i que té referència també amb les cooperatives.

I això demostra que realment fan la feina que toca, ho ha dit la Sra. Riudavets, fan feina de lobby, i això és molt important per a les cooperatives, però també per a tota la societat de les Illes Balears, que el sector de les cooperatives sigui fort i unit i exerceixi del seu lobby i faci que la legislació sigui puntera en aquest sector és molt important per a les nostres illes si volem diversificar el model econòmic d'una manera eficient i urgent, que és el que es necessita.

És veritat que, segurament, tot aquest procés s'ha accelerat per la COVID, la COVID va tenir coses molt negatives per a la nostra economia, però sí que va servir per impulsar mesures d'actualització de sistemes antics i de funcionament, una llei de 2003, i es va demostrar que tot això havia de canviar, principalment per incorporar la digitalització als processos.

Bé, jo m'he quedat amb què una de les necessitats principals que impulsa aquesta nova legislació i que es demanda des de les diferents cooperatives és la seguretat jurídica, seguretat jurídica en els processos interns, ja com s'ha comentat, que la videoconferència ja sigui possible dintre de reunions internes i de consells de direcció i assemblees, però també que la digitalització sigui, diguéssim, una de les palanques de l'impuls i de la millora de la competitivitat, perquè, al final, tota la feina es fa perquè es pugui mantenir l'estructura i per mantenir l'estructura de la cooperativa és bàsic que els ingressos superin les despeses, per molt que ajudem des de l'administració o des de diferents associacions, que també ajuden determinades cooperatives, és important que la cooperativa tingui autonomia econòmica per poder sobreviure.

Sobre el tema econòmic, ja ho han dit altres portaveus, m'ha sobtat això que han dit de les falses cooperatives, i volia saber en quin punt perjudica el sector que hi hagi aquestes aquestes falses cooperatives, que segurament per temes fiscals creen problemes que al final vulneren el sector, que no hauria de ser així. I si les mesures que es contempen a aquest avantprojecte ja són suficients per evitar la seva creació o si s'ha d'aprofundir més en aquest tema.

També la simplificació, tant en processos interns com en gestió administrativa, és clau per garantir la supervivència de moltes cooperatives, sobretot cooperatives amb pocs membres, que si obliga de vegades als responsables a estar pràcticament

tot el dia traginant burocràcia, i això és el que hem d'evitar, que aquesta llei ha d'evitar o, com a mínim, simplificar al màxim.

Han parlat de fons europeus. Aquí, a reunions que hem tengut amb el sector, ens han fet arribar aquesta situació que els fons europeus no arriben a les cooperatives, i aquí sí que voldria saber en quin moment ens trobem ara, però, pel que veig, seguim en la mateixa situació, que no arriben.

Un tema que particularment sempre hi insistesc, que és el tema de l'economia circular, és evident que les cooperatives han estat pioneres en totes les mesures de circularitat en l'economia de les nostres illes. De fet, s'ha comentat, l'Associació Rezero ha premiat la Cooperativa San Crispín pel tema dels residus, que és la clau de la circularitat; tot el tema d'economia circular en realitat és per reduir els residus, per utilitzar els productes locals de quilòmetre zero, i en això les cooperatives agroalimentàries són importantíssimes per donar valor a tot el producte local, a tot el producte quilòmetre zero.

Hi ha moltes iniciatives, he coincidit moltes vegades amb la Sra. Bonafé a actes de promoció de producte local, que és clau perquè tothom tengui consciència que, davant d'una possibilitat d'adquirir productes locals o productes que vénen de fora, sempre hem de tenir, sempre que puguem, l'opció d'adquirir els productes locals per enfortir les nostres cooperatives i la nostra economia.

S'ha parlat que les cooperatives eviten la deslocalització, i això està claríssim, per un tema ja, diguéssim, de base; o sigui, cap empresa no pot comprar una cooperativa, per tant, això ja assegura que les cooperatives estiguin sempre vinculades al seu territori i a als seus socis i als seus membres. I això és molt important a un moment que hem de ser punters, i ens trobam a les nostres illes que empreses innovadores, empreses que fan molta feina d'innovació, crear un producte o un servei innovador, a més a més, amb ajudes de l'administració, després resulta que ve una empresa de fora i la compra i perdem patrimoni econòmic de les nostres illes. I aquí les cooperatives és una solució que pot evitar aquesta problemàtica que es troben altres empreses de les Illes.

Bé, vull agrair que seguïu fent feina amb tanta il·lusió després de tants anys que dueu amb les cooperatives i, bé, evidentment vull agrair també que tingueu reunions amb tots els grups parlamentaris per intentar que ja quan arribi la llei ja estigui el més consensuada possible i que tothom hagi analitzat els pros i contres de cada punt que surti a aquesta llei, i desitjar-vos que seguïu amb la mateixa il·lusió que teniu en aquests moments i que les cooperatives tinguin una llarga vida a les nostres illes.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Sergio Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sra. Presidenta. Bueno, cuando uno habla después de todos los demás, pues en principio hay que insistir en todas las loas o las partes positivas de lo que se ha explicado, o nos han explicado ustedes sobre las cooperativas, y que compartimos la no deslocalización de las empresas, la estabilidad en el empleo con un empleo de calidad, la adaptación a las nuevas tecnologías. Este parlamento también en la COVID tuvo que reformar prácticamente de urgencia el Reglamento porque no nos permitía reunirnos de forma telemática.

El tema de las falsas cooperativas me gustaría saber exactamente si me lo pudiesen aclarar un poco más, porque yo entiendo que si realmente fueran absolutamente falsas no se adecuarían a la ley actual, con lo cual estarían incurriendo en un fraude de ley o serían punibles sus actividades. Si se adaptan a la ley, pues, como ustedes bien dicen, lo que hay que hacer es cambiar la ley para que esto no suceda.

También es muy importante en las cooperativas no estar tan obsesionados por el beneficio, evidentemente tienen que convertirse en empresas rentables porque, si no, no habría ni estabilidad en el empleo ni habría cooperativas, pero el objetivo de las cooperativas no es básicamente el beneficio. Como bien se ha explicado coloca a las personas en el centro de su actividad, que son a la vez socios, propietarios, empresarios y trabajadores de esas empresas.

Lo que lamento es tener que estar..., romper un poco este consenso de inicio, pero nosotros de ninguna manera podremos aprobar, e intentaremos enmendar cualquier texto de una ley que todavía no tenemos, por lo tanto, es muy difícil hablar de algo que ustedes sí conocen, que han elaborado, que supongo que está en manos del Gobierno, pero que todavía nosotros no tenemos ese proyecto definitivo para poderlo comprobar, pero nosotros no estaremos a favor de nada que implique políticas de género o de paridad, nosotros no estamos de acuerdo; nosotros pensamos que las personas valen por su valía, independientemente de su sexo, y creo que aquí está demostrado que prácticamente todas ustedes son mujeres; a lo mejor habrá que establecer una paridad de hombres en el futuro al paso que vamos.

Y luego también tengo que decir que, aunque es cierto que existen muchos tipos de cooperativas, yo reconozco que la única que conocía, fuera de las agroalimentarias, era el CIDE, como operativa de..., como un colegio cooperativa, ahora he conocido una más, que es la de usted y la de San Crispín de Menorca, pero realmente yo creo que, a día de hoy, cuando a uno se le viene la palabra cooperativa yo creo que el tuétano de las cooperativas son las que están relacionadas con el sector agroalimentario, yo creo que debe ser el grueso de esas formaciones cooperativas y, además, un poco el origen también del cooperativismo, el cooperativismo agrario.

A nosotros nos preocupa, y por eso ya le digo, vamos a esperar a leer atentamente el texto de la ley, tanto su exposición de motivos como su desarrollo normativo, para ver, porque a nosotros nos preocupa cómo ensamblan ustedes, pues, el tema de la Agenda 2030 y las ODS que nosotros, también le digo,

que nos oponemos tanto a la Agenda 2030 como a las ODS porque consideramos que crean gravísimos problemas a nuestro sector primario, a nuestro sector agrario, que entra en competencia directa con otros mercados, con otros países productores, que no cumplen todas las exigencias normativas que exige tanto la Agenda 2030 como en muchas ocasiones la Unión Europea.

Nosotros pensamos que evidentemente el producto de más calidad es el producto kilómetro cero, el producto de cercanía, pero es muy difícil competir en el mercado cuando te vienen productos agroalimentarios de países, por ejemplo, del norte o sur de África, de Asia, de Hispanoamérica, que no tienen que cumplir con las estrictas normativas fitosanitarias de abonos, de producción, etc., que sí se ven obligados a cumplir nuestros agricultores y, por lo tanto, sus productos, desde el punto de vista de competitividad económica en el mercado, no la tienen. Otra cosa es que el consumidor esté dispuesto a gastar más por un producto de más calidad, pero pensemos que además vamos camino, parece ser, de una deflación, de una crisis económica donde el consumidor al final tiene que elegir más por una cuestión de precio que por una cuestión de calidad o de cercanía.

Nosotros, ya le digo, estamos completamente a favor del sistema de trabajo cooperativo, pensamos que es fundamental para nuestro sector primario, y ahora nos hemos dado cuenta que para otros muchos también. Intentaremos llegar, cuando llegue la ley a este parlamento, al máximo de consensos posibles para que la ley salga adelante, pero no podemos renunciar a nuestros principios ideológicos y los que nos han traído a este parlamento, que, ya le digo, por una parte es que no compartimos la visión globalista de la Agenda 2030 y no compartimos las políticas de género en ningún campo ni en ningún ámbito.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Que em sap de greu no poder parlar avui.

Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula la Sra. Lina Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputades, bon dia. Vull donar la benvinguda a aquestes tres súper dones que avui ens han explicat exactament en què consisteix aquesta Federació de Cooperatives.

Vull dir que nosaltres creiem que és imprescindible aquesta perspectiva de gènere perquè és necessària, perquè creiem en l'equitat, perquè històricament ja sabem què ens ha passat i, a més a més, vull dir que sí, és ver que en el sector de cooperatives hi ha dones, però és que al comerç n'hi ha moltes més, a l'educació n'hi ha moltes més, és a dir que crec que hi ha un cert desconeixement quan es parla d'aquesta qüestió.

Però és amb vostès que vull parlar, no volem entrar aquí a debats ideològics perquè creiem que són de sentit comú i no precisament d'ideologia el que nosaltres diem.

Estam absolutament d'acord, el Grup Parlamentari El Pi hi és, hi ha estat i hi serà, així que comptin amb nosaltres per arribar a màxims consensos en aquesta modificació de la llei la qual creiem que és imprescindible.

S'ha parlat aquí de la digitalització i de la impossibilitat de celebrar reunions. És ver que a nosaltres ens va passar, ens va passar fins i tot que no podíem fer plens perquè no estava reglamentat en el Parlament que es poguessin fer sessions ordinàries, havíem de fer diputacions permanents i altres tipus de reunions que res no tenien a veure amb la necessitat del moment i, per suposat, de l'activitat ordinària d'aquesta cambra autonòmica. Així és que no només és que les entenem, sinó que les comprenem, que ho hem patit i que, per suposat, poden comptar amb nosaltres.

Reivindicacions també, com la que ha fet la Sra. Riudavets, d'incloure les microcooperatives. Ens sembla absolutament necessari i imprescindible, creiem que així és, que dues persones ja poden ser una empresa, que les cooperatives, a més a més, tenen aquest punt i aquest plus d'estimar "lo nostre", de la persona en el centre, de la qualitat del quilòmetre zero, quan parlem de d'aliments o de productes agroalimentaris, però de tants d'altres que creiem que ho hem de tenir en compte per a aquesta deslocalització que s'ha dit del producte i per tantes altres qüestions.

Creiem que sí que s'ha de donar a conèixer i també promocionar aquestes microcooperatives i les cooperatives, creiem que, en general, hi ha un gran desconeixement del que són, el que som, el que suposen i el que poden arribar a fer, així és que els vull encoratjar que agafin les regnes, que nosaltres hi serem per ajudar-les en tot el que puguem.

Enhorabona al reconeixement rebut, això vol dir que la feina ben feta té qualque tipus de recompensa, encara que de vegades haurem d'esperar que rèdits siguin absolutament tots aquells que nosaltres volem.

Creiem en les campanyes de divulgació dels diferents tipus d'economia social, en aquesta justícia social, en aquest fet democràtic, també pel que fa a les cooperatives, en aquesta igualtat i, per suposat, en aquesta persona en el centre.

Nosaltres creiem que sí, que sempre, a més a més ho hem reivindicat, s'han de limitar i eliminar, si fos possible, aquesta excessiva burocràcia i aquests tràmits administratius que fan que moltes vegades no arribem a cap objectiu, perquè perdem la feina, la força i l'ànim pel camí, així és que nosaltres aquí també hi som.

I, per suposat, nosaltres creiem en afavorir la intercooperació.

Així és que, res, preguntes mils, però, bé, en qualsevol cas, en seguirem parlant. I gràcies per venir a totes i a totes, gràcies. I un home que hi ha, també estic contenta de veure'l.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Mixt té ara la paraula la Sra. Patricia Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sra. Presidenta. Jo també vull donar la benvinguda i l'agraïment per totes les explicacions que han fet.

Jo crec que, bé, primer de tot, crec que és molt simbòlic, molt significatiu, aquesta presència femenina explicant un model cooperatiu, crec que ja ens envia un missatge molt clar que, evidentment, les cooperatives són una altra cosa.

I el fet que el Sr. Rodríguez digui que no vol donar suport a aquesta llei és que m'anima a donar-li encara més, més suport, per què? Perquè justament el que defenseu, sota el meu punt de vista, és que, en tot cas, si hi ha algun model que podria substituir l'actual model capitalista terrible són precisament les figures de les cooperatives i de l'economia social.

Jo voldria fer èmfasi, sobretot en qüestions que vostès ja han dit, i jo tornaré repetir, però perquè m'han cridat l'atenció, és la responsabilitat social i la capacitat de resiliència que tenen les cooperatives, sobretot, i vostès ho han dit, amb la crisi de la COVID hem vist com vostès han resistit, vostès no han acomiadat, i vostès han seguit defensant aquesta responsabilitat social, que jo crec que és imprescindible a qualsevol àmbit empresarial, per molt que altres empreses vulguin fugir, però s'ha d'afrontar, i més a un moment actual, que jo consider que ens trobam sota un canvi de paradigma, la crisi climàtica ens empeny, per molt que altres vulguin obviar la mirada, ens obliga a canviar la mirada, a canviar la manera de fer les coses.

Jo crec que, evidentment, els objectius que vostès persegueixen amb aquesta modificació són més que lògics i comprensibles, és com vostès han dit, és una actualització d'una llei que té més de 20 anys, i en 20 anys han passat moltes coses, no en aquestes illes, en aquest món, món mundial.

Jo voldria fer-los una..., sé que no té gaire relació amb la llei, però vaig veure una informació que fa uns dies es va publicar al portal de transparència, el nivell de contractació que hi ha de cooperatives amb el sector públic. És clar, jo he vist que és només un 0,48% dels contractes que es fan amb l'administracions es fan amb cooperatives. Llavors, com pensen que es podria millorar i fins i tot si em poguéssim fer una alguna valoració, perquè sí que és cert que vam aprovar una llei, el 2017, la Llei 9/2107, de contractes del sector públic, es va començar amb un 3%, a l'any 2018 o 2019 es va pujar em sembla al 10%, però continuu pensant que és una xifra prou irrisòria. I que sí, que hem d'agrair l'esforç que ja s'ha fet des d'aquest Govern per introduir aquestes clàusules socials, però crec que les xifres ens demostren que ens queda camí encara per recórrer.

Llavors, si em poguessin fer aquesta petita valoració i fins i tot suggeriments de millora.

I moltes gràcies per la seva presència aquí.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspondria ara el torn de resposta, i vull anomenar, una vegada més, les tres representants que tenim avui a la sala, les tres dones que respondran les preguntes dels grups parlamentaris: la Sra. Jerònima Bonafé, que hi és en qualitat de presidenta de la Federació de Cooperatives de les Illes Balears, la Sra. Malena Riudavets, presidenta de la Unió de Cooperatives de Treball, i la Sra. Bella Àngela Ester, membre del Consell Rector de la Federació de Cooperatives i presidenta de la Cooperativa de Consum de Sant Crispín.

En principi, no tenen límit de temps, però sí que, atès que després ens ha de seguir una altra comissió, els agrairia si entre 30 i 40 minuts poguessin donar resposta, si en necessiten més en podrien tenir més, però si es poguessin ajustar els ho agrairíem, tant nosaltres com els companys i companyes que vénen després de nosaltres.

LA SRA. PRESIDENTA DE LA FEDERACIÓ DE COOPERATIVES DE LES ILLES BALEARS (Jerònima Bonafé i Ramis):

Bé, en primer lloc, agrair-vos a tots les vostres aportacions i hem sentit coses molt interessants, altres no tan interessants, la veritat.

Jo, realment, com a Cooperatives Agroalimentaris, el que vull comentar en aquest moment, que nosaltres, com a base social, som un 25% de dones, i en els consells rectors només arribam a un 10%. Vull dir que en aquest cas, o en el meu cas, presidir la Unió de Cooperatives Agroalimentàries doncs va ser una casualitat i una sort, no és fàcil; és dir que en aquest aspecte, per això la llei recull de qualque manera aquest dret que tenim, almenys pel que fa a la base social que representam.

Jo volia agrair al Sra. Casanova aquest suport que ens ha donat en tot moment, quan des de la federació li varen dir que necessitàvem urgent una renovació d'aquesta llei, o una modificació de la Llei de cooperatives. Jo crec que quan es llegeixin i, de fet, aquí ja ho hem comentat, tot el tema de l'exposició de motius, veureu clarament que és molt necessari.

Bé, en el cas del Sr. Mas, sense cap dubte que és un gran coneixedor, doncs jo crec que també entén i compartesc amb aquesta nova llei, necessitam refondre la Llei del 2003 i del 2019 i tenir una llei única, crec que és de justícia.

I després, una altra cosa que crec que de vegades no queda clar, que és el tema de la sobirania de l'assemblea, és a dir que quan parlam de socis, i parl en el nostre cas de cooperatives, que alguna de les quals té 500 socis, que es bo de dir i mal de reunir moltes vegades, realment qui té sobirania som els socis de les cooperatives, afortunadament, amb la qual cosa som els socis els que definim quins estatuts volen, sense cap dubte estatuts que no van en contra de la Llei de cooperatives, per la qual cosa crec que aquestes fórmules cooperatives, sense cap dubte, són democràtiques en tots els aspectes.

Després, bé, a la senyora del pe...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

..., Cabrera, li agrairé també el seu suport i ha parlat del tema de Menorca. Jo crec que Menorca té tot un referent, que és Coinga, que si no existís s'hauria d'inventar, si a dia d'avui no hi hagués Coinga ja no hi hauria vaques a Menorca, això és indubtable perquè realment l'esforç que ha fet aquesta cooperativa per tirar endavant el sector lleter en aquests temps que corren, m'agradaria que un dia que tenguéssiu oportunitat ho coneguéssiu.

Ha parlat del PERTE de l'economia social i les cures. Mirau, això és un poc la nostra assignatura pendent, perquè des de la Confederació d'Economia Social, a nivell nacional, vàrem tenir una reunió on sí, efectivament, se'ns va comentar que per a l'economia social i les cures teníem aquests 800 milions d'euros. El que us podem dir és que a dia d'avui encara no teníem res concret, ni tenim res definit, vàrem saber l'altre dia, a una reunió que vàrem tenir del Consell de Foment de l'Economia Social, que s'havia transferit a les comunitats autònomes part d'aquest PERTE; nosaltres sí que, en aquest cas, el nostre director general estam pendents que ens doni notícies respecte d'aquest PERTE, però us podem dir molt poc.

En el cas de les agràries, sí que realment s'hi destinarà una quantitat d'aquest fons, que ahir se'ns va exposar al Consell Agrari, en el tema d'aigües regenerades, però poc més sabem.

Ens costa molt, i aquí, en el cas de Balears, poder accedir a un PERTE, en el nostre cas, al PERTE agroalimentari, primer, per la quantia, com a comunitat autònoma, doncs, és clar, és petita i se'ns ha fet molt difícil, vull dir que, bé, per dir que no se n'ha pogut presentar cap.

Jo sí que voldria dir que, com a cooperatives, tenim una responsabilitat de tenir un benefici, perquè realment no som una ONG, vull dir que hem de dotar les nostres reserves, hem de fer unes inversions, en molts casos, i sobretot les agroalimentàries, fem un retorn del producte als socis, vull dir que sí, que realment hem de gestionar les cooperatives, bé, i les meves companyes igual, com a empreses, no ens en queda d'altra.

Després, bé, han vingut una sèrie de temes que no afecten en aquest cas la llei, però, bé, el tema de l'Agenda 2030, nosaltres, de fet, complim molts d'aquests ODS, vull dir que ja no ens els imposen, ja els acomplim *per se*. I, sense cap dubte, estic totalment d'acord amb el tema de la reciprocitat amb els països tercers, sense cap dubte aquí, a Europa, produïm en unes condicions de seguretat alimentària i no hem pogut aconseguir que el que ve de països tercers també compleixi la mateixa normativa, però, bé, es veu que aquí hi ha molts d'interessos europeus, per dir-ho de qualque manera.

I jo, en el tema de la deslocalització, parlam de la Cooperativa de Sóller, que té 122 anys; la Cooperativa de Sant Joan, que en té 100; vull dir que jo crec que això és més que evident que no ens deslocalitzam i -com s'ha comentat-, perquè el dia que ens donam de baixa de la cooperativa l'únic que ens en duim és el capital social, tota la resta queda.

I jo no sé si m'he deixat qualque qüestió, però també don pas a les meves companyes, perquè acabin de contestar el que fa falta.

LA SRA. PRESIDENTA DE LA UNIÓN DE COOPERATIVES DE TREBALL ASSOCIAT DE LES ILLES BALEARS (Malena Riudavets Suárez):

Gràcies. La veritat és que veníem il·lusionades, però amb el vostre suport encara ens anam amb més ganes, més motivades. Crec que s'ha vist que és ver que hi ha consens i ens agrada sentir que també el podem trobar, i tant de bo es pugui aprovar en aquesta legislatura, perquè realment heu vist que ho necessitam.

Ara intentaré contestar aquestes qüestions que hem comentant.

El tema de les falses cooperatives, és ver que l'he passat així, súper ràpid, i sembla que és un tema prou preocupant. No només ens fan mal al sector perquè es desvirtua la figura de la cooperativa, es desvirtua perquè és una figura que no és una cooperativa, perquè no té una gestió democràtica, ni s'elegeixen democràticament els seus òrgans, ni hi ha uns estatuts, ni res. Per què es configuren? Perquè ara, cada vegada més, les lleis autonòmiques, que és ver que nosaltres hem modernitzat aquestes també seguint l'exemple d'altres comunitats autònomes que ho fan, i fins i tot la llei estatal, d'una manera transversal a tots els articles es posant aquesta dificultat per utilitzar la figura de la cooperativa d'una manera fraudulenta.

Això passava i pot passar si no es té cura, sobretot, en cooperatives destinades a serveis, serveis que tal vegada, per exemple, nosaltres hem tingut molta cura que en cap moment s'inclouï que les cooperatives o socis d'una cooperativa de treball..., que la cooperativa de treball per tenir després classes, serveis, transports, càrnies, puguin ser unitat única independent, els socis no poden facturar, la que factura és la cooperativa, els socis formen part de la cooperativa i, evidentment, desenvolupen una tasca, cobren un sou, que, en els casos de les cooperatives, es diu bestreta cooperativa, que és a càrrec dels beneficis, que, com ha dit molt bé el Sr. Rodríguez, és ver, nosaltres cercam també el benefici, però no per sobre de tot, però cercam el benefici perquè, si no, no ens constituïrem, no sortiríem al carrer a muntar una cooperativa.

Però sobretot és, transversalment i tenir cura en els models de tipus de cooperatives que figuren a la llei, deixar molt clar que la que ha de facturar la unitat econòmica és la cooperativa, no els socis, no els treballadors. Després, en els estatuts ja es regula com es fa aquest repartiment, però no pot ser una unitat única econòmica el treballador, perquè això no és una cooperativa. No sé si queda clar, però és així.

Quant a les comunitats energètiques, que és ver que a la llei, no ho hem comentat, també ho hem potenciat i ho hem definit d'aquesta manera, facilitar, que ja hi ha casos, a més aquí, a Balears, de comunitats energètiques, no sé si ara la llei ha canviat, ha d'estar a menys d'un quilòmetre, però es constitueixen amb una base d'una cooperativa, són com a cooperatives de segon grau; una cooperativa de segon grau està formada per una cooperativa i altres persones o empreses que no són cooperativa, o per diverses cooperatives. I el que es fa és, tal vegada, un exemple fàcil, és ampliar tots els sostres d'un petit barri o un petit polígon i utilitzar els sostres per autogestionar-se energèticament i subministrar a aquella petita

zona, és a dir, no es va més enllà d'un quilòmetre, és una altra vegada la preocupació per l'entorn i el medi ambient. Això funciona molt bé a pobles o barris que es podrien crear des d'una cooperativa o cooperatives agroalimentàries, fins i tot.

El tema que hem comentat, del diàleg social. Sí, és clar, que ens agradaria estar en el diàleg social, és una petició del sector. Sabem que és complicat, però és que no ens sentim representats, a nosaltres no ens representen ni els sindicats ni els empresaris purs, perquè nosaltres som les dues coses, i tenir veu allà, encara que nosaltres, de broma diem: tal volta no una cadira però una banqueteta, una cosa d'estar prop, poder aportar, perquè les nostres característiques són diferents, de vegades tenim coses que sí, però, com que tenim aquesta dualitat de soci i treballador, es fa difícil que estiguem ben representats, ni pels sindicats..., bé, és que, a part, no tenen cabuda a les nostres cooperatives els sindicats, ni per la patronal.

Les mesures de conciliació i flexibilitat. Aquí hem comentat, les cooperatives, per ADN, som conciliadores i els exemples són fàcils; moltes vegades per ventura, quan els treballadors són els socis, són els que defineixen els seus estatuts i el seu règim intern, i són ells els que defineixen les mesures de conciliació, aquesta facilitat. I potser nosaltres hem tengut exemples de cooperatives formades -o exclusivament- per dones o per homes, és igual, però que tenen aquella necessitat que tenen un nucli familiar que necessiten aquella flexibilitat per poder..., i s'ajuden entre ells, com que això es troba en el règim intern, això la cooperativa ho facilita, però es vota democràticament, ho decideixen els seus socis, per això es facilita.

Nosaltres és ver que moltes vegades ens regim per un conveni, com a base, però després podem millorar el conveni i el podem millorar amb mesures específiques de conciliació i flexibilització.

I aquí ho podem enllaçar amb el tema de la crisi i del que comentàvem de la resiliència. Quan, durant la pandèmia, i quan hi ha hagut èpoques de crisi, sempre es diu que les cooperatives som fills de les crisis, que surten més cooperatives o es creen més cooperatives en moments de crisi, és ver, però és que també aguantam més. Per què, aguantam més? Per aquestes mesures de flexibilitat. Nosaltres no fem EROTO, no fem ERO, perquè som socis, no podem acomiadar uns socis i altres no, això ho decidim entre nosaltres. Què fem? Idò ens abaixam el sou, doncs treballam, ens repartim les hores de feina. Durant la pandèmia això va passar, es varen d'haver de reduir els sous, però d'aquesta manera es mantenia la cooperativa, es mantenien els llocs de feina, no vàrem acomiadar ningú.

Després, el tema de la deslocalització, que ja ho ha comentat Jero, però jo volia relacionar-ho amb un tema que també em sembla molt important i ens sembla molt important, que és la transformació, i que també heu comentat, la transformació d'empreses que es troben en crisi o que no tenen relleu generacional. I tenim un munt d'exemples aquí a Palma, comerços emblemàtics que han hagut de tancar perquè no tenien relleu generacional.

Nosaltres defensam que si ho agafa un altre empresari, *jolé!*, genial!, que aquell negoci no es perdi i aquells llocs de

feina no es perdin, però les cooperatives també som una solució per transformar, perquè aquells treballadors que es troben en aquell negoci que tanca el puguin agafar i que muntin una cooperativa de treball, i que aquell negoci continuï i que no es perdin ni aquells llocs de feina ni aquella ocupació, que moltes vegades és ver que ara..., bé, crec que tots en tenim en ment una aquí, sobretot a Palma, a mi me'n venen unes quantes.

El tema de la paritat i els ODS, la igualtat de gènere. Entenem perfectament que vulguin ser fidels als seus principis. Això és una cosa que nosaltres sempre defensam, perquè nosaltres som fidel als nostres principis, són els mateixos des de fa 200 anys, que els orígens, em sap greu, no eren agroalimentaris, eren de consum, era una cooperativa de teixidors a Rochdale, a Manchester, fa més de 200 anys. Allà ja hi va haver una dona, li varen permetre els mateixos drets que a la resta d'homes. I varen posar uns principis d'igualtat, de participació, de democràcia, de preocupació pel medi ambient. Per això, nosaltres també som fidels a aquests principis i per això li he dit que entenem que es respectin, que quan una organització i un sector té uns principis, doncs són els seus i els ha de respectar, i els nostres són aquests. Per això, el gènere, la igualtat, la participació, els ODS, és que van intrínsecs al nostre ADN, és que no poden no pensar-hi perquè els tenim incorporats i per això els defensam.

Però les mesures que hem incorporat en aquesta modificació són de facilitar, el que no pot passar, que ens hem trobat, és que una cooperativa majoritàriament de dones, de neteja, per exemple, de cura de persones, quan han de tenir un director gerent o un president l'hagin d'anar a cercar fora, perquè elles no tenen la formació, la facilitat per poder accedir. I nosaltres, les mesures que hem incorporat aquestes: facilitar que qui s'ho mereixi, qui es formi, qui vulgui, qui pugui, doncs es presenti a un òrgan de direcció, sigui home o dona. Però, en molts casos ens trobam que les dones no tenen aquesta facilitat i ens trobam això, que en una cooperativa majoritàriament de dones el gerent és un home, el president és un home, i, és clar, és perquè elles no tenien les mesures necessàries per poder accedir. Què després no volen? Doncs no passa res, no volen, però poder facilitar que qui vulgui pugui accedir, i en aquest cas és a les dones a qui ho hem de facilitar. Però, com dic, sobretot és que ho duim dins l'ADN i no podem renunciar als nostres principis.

Els temes dels tràmits administratius, que també ho hem comentat. Sí, la llei també ens facilita, però sobretot també necessitam l'ajuda de l'administració, perquè el Registre de cooperatives..., hem d'agilitar tot això, tenim una única persona al Registre de cooperatives, que l'adoram, que ens encanta, que ens ajuda moltíssim, però que hem de tenir en compte que una sala persona, amb el bum de creació de cooperatives que tenim, li costa, i de vegades aquesta facilitat es dificulta perquè només hi ha una persona. Els tràmits telemàtics facilitarien i aquesta llei també ens ho permet.

I crec que, per finalitzar, el tema de la contractació pública. Sí, nosaltres és vera que teníem posades totes les nostres esperances en la nova Llei de contractació pública; vàrem fer una guia a nivell estatal d'economia social, que facilitava i donava exemples, i la tenim, la podem donar i l'hem duta a ajuntaments i ens hem ofert per fer formació també als

ajuntaments per al redactat, amb exemples d'aquest redactat de clàusules socials, perquè moltes vegades és desconeixement, és que no es coneix exactament..., perquè llei està perfecte i facilita l'accés a les empreses d'economia social i fins i tot a una petita reserva de mercat per a empreses d'inserció, que són empreses d'economia social, sempre, evidentment, que compleixin les condicions econòmiques i de qualitat que la resta d'empreses. Nosaltres no volem cap favoritisme, en això som empreses competitives i ho demostram cada dia, però sí que és ver que moltes vegades no és que no ens ho facilitin, és que ens posen problemes, que ens hem trobat amb clàusules socials que impedièren que cooperatives es poguessin presentar. O sigui, no volem que ens regalin res, però tampoc que ens posin traves.

I aquí sí que hi ha un tema de desconeixement, perquè desconeixen el model. També reconeixem que nosaltres, com a sector, aquí hem de fer una feina de visibilitzar, de donar a conèixer més el sector, que no som, com ha dit Jero, ONG, sinó que som empreses competitives, rendibles i que podem donar els mateixos i millors serveis de qualitat que altres empreses.

Crec que ho hem dit tot. No sé si ens hem deixat alguna cosa.

I gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies per atendre el temps facilitat. En el torn de rèplica dels grups parlamentaris, correspon el torn al Grup Parlamentari Socialista, el Sr. Enric Casanova, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Moltes gràcies, seré breu. Jo únicament volia donar les gràcies, una vegada més per ser aquí.

Jo crec que l'exposició ha estat clara i contundent, d'aquí ens n'hem d'anar tots amb què aquest canvi és necessari, és imprescindible.

I volia remarcar el darrer que s'ha parlat aquí i és la importància de l'apartat, entre els fins de la Federació de Cooperatives, ha dit que un era la formació i la promoció. I jo crec que ha quedat més que demostrat, i ho han justificat ara, aquesta necessitat de formació dels treballadors, també de formació general, de saber què és una cooperativa, com funciona una cooperativa. Jo crec que això ho hem de tenir en compte per a altres iniciatives parlamentàries, també es pot tenir. I sobretot el tema de la promoció del cooperativisme.

I crec que ara tenim una oportunitat tots de fer una passa més. O sigui, al final tenim tots molt clar que les cooperatives són empreses competitives, però són democràtiques, són justes, són resilientes, són sostenibles i diversificadores, etc., crec que hem de posar tots els ous en el mateix paner per poder tirar endavant aquesta modificació el més aviat possible, jo crec que això ens ha quedat clar.

Per tant, donar-los les gràcies i dir-los que per part del Grup Parlamentari Socialista tenen tot el nostre suport i farem tot el possible perquè aquesta modificació sigui el més ràpida possible i, com han demanat, pugui tirar endavant en aquesta legislatura.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos no podem fer intervenció. Així doncs correspon el torn al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, presidenta. Una altra vegada, reiterar les gràcies a les compareixents. I una altra vegada posar en valor tot el que representa el cooperativisme a nivell empresarial, empreses radicalment democràtiques on, com ha dit la Sra. Bonafé, l'assemblea és sobirana i cada soci és sobirà del seu vot; que no deslocalitza, el contrari, arrela, fixa activitat econòmica en el territori, reparteix la riquesa i genera ocupació de qualitat.

Per tant, gràcies per les aportacions. A disposar, i des de MÉS per Mallorca sàpiguen que farem tot el possible perquè aquesta modificació de la Llei de cooperatives sigui el més àgil, el més ràpida possible, i sigui dins aquesta legislatura.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Popular té ara la paraula la Sra. Salomé Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gracias, Sra. Presidenta. Bueno, simplemente sumarme a las palabras de los compañeros, que muchísimas gracias, ha sido clarificador. Todas aquellas necesidades y todas aquellas circunstancias que viven las cooperativas y que es importante esta ley, por lo que es importante esta ley.

Y decir que desde el Partido Popular trabajaremos, como también han dicho, pues para conseguir esta unanimidad tan importante en el proceso parlamentario y que quedamos a disposición de las cooperativas, lógicamente, para cualquier reunión y cualquier petición o similar.

Simplemente decir que el tema de la transformación de las empresas que desgraciadamente no pueden tirar adelante, que tengan en cuenta la opción de las cooperativas me parece muy interesante.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Marc Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Ja ho hem parlat tot, per donar-vos ànims per seguir treballant per les vostres cooperatives i també esperar que la llei es pugui tramitar el més aviat possible i que sigui una realitat, si és en aquesta legislatura, doncs, molt millor que no esperar a més tard.

I vull insistir en el que ha dit la Sra. Riudavets, que hauríeu de ser a la Mesa de Diàleg Social, a veure si també el més prest possible en podeu formar part.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Sergio Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sra. Presidenta. Agradecerles sus amables explicaciones.

Yo decirle que siempre nos encontrarán en apoyar la conciliación, la ayuda a las empresas familiarmente responsables, con bonificaciones fiscales, con cualquier otro tipo de incentivos, en la formación de los trabajadores, pero que jamás nos encontrarán en imponer por ley una paridad en órganos directivos de empresa, porque yo siempre, y creo que todos mis compañeros y compañeras de partido, queremos seguir pensando que ustedes hoy están aquí hoy en base a su capacidad y no a la biología. Igual que queremos pensar que todas nuestras compañeras diputadas están aquí en base a su valía y no porque se le impuso por una lista cremallera.

Eso es lo que nosotros defendemos y lo que seguiremos haciendo.

Muchísimas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gracias. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula la Sra. Lina Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, presidenta. Una vegada més agrair-los les seves explicacions, han estat molt clarificadores.

Visca les cooperatives, llarga vida! I, per suposat, la nostra feina parlamentària és escoltar les reivindicacions dels diferents col·lectius i canalitzar que aquesta informació i aquesta reivindicació i aquesta necessitat, que creiem que són absolutament genuïnes, puguin tirar endavant.

Nosaltres també apostarem perquè es faci la modificació d'aquesta llei i, per suposat, apostarem perquè la modificació es faci dins aquesta legislatura. El temps corre, però és possible.

Gràcies, i ja sabeu on som.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Patrícia Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, jo m'uneix a les paraules que han dit els anteriors portaveus, gràcies per les explicacions. I també el mateix oferiment, qualsevol cosa que necessitin MÉS per Menorca també està a la seva disposició.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Els correspon ara un torn de contrarèplica breu, si en volen fer ús.

LA SRA. PRESIDENTA DE LA FEDERACIÓ DE COOPERATIVES DE LES ILLES BALEARS (Jerònima Bonafé i Ramis):

Bé, jo crec que en aquest cas el que he dit al principi, vull agrair-vos la paciència que heu tengut tots.

He de dir-vos que dins les nostres cooperatives a la nostra base social també hi ha gent de diferents ideologies, de diferents sensibilitats, però intentam entre tots fer les coses el més justes possible.

Tenim previst dins d'aquest període fer una visita als diferents grups parlamentaris, vull dir que us telefonarem perquè ens pugueu rebre, i si teniu més qüestions concretes, doncs, també ho podem debatre.

I moltíssimes gràcies per la paciència que heu tengut.

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabat el debat, volem agrair la presència i les explicacions donades a les representants de la Federació de Cooperatives.

I no havent-hi més assumptes a tractar, aixecam la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS